रजिस्टर्ड नं. एमएच/एमबीआय-प्रामण/१०

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

सोमवार, डिसेंबर २९, १९९७/पौष ८, शके १९१९

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग आठ

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम आणि विधी व न्याय विभागाकडून आलेली विधेयके (इंग्रजी अनुवाद)

In pursuance of clause (3) of article 348 of the Constitution of India, the following translation in English of the Maharashtra Transfer of Ownership of Minor Forest Produce in the Scheduled Areas and the Maharashtra Minor Forest Produce (Regulation of Trade) (Amendment) Act, 1997 (Mah. Act No. XLV of 1997), is hereby published under the authority of the Governor.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

PRATIMA UMARJI,
Secretary to Government.

MAHARASHTRA ACT No. XLV OF 1997.

(First published, after having received the assent of the Governor, in the "Maharashtra Government Gazette" on the 29th December 1997.)

An Act to make provisions for transfer of ownership of Minor Forest Produce in the Scheduled Areas, and to amend the Maharashtra Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Act, 1969.

WHEREAS both Houses of the State Legislature were not in session ;

AND WHEREAS the Governor of Maharashtra was satisfied that circumstances existed which rendered it necessary for him to take immediate action to make provisions for transfer of ownership of Minor Forest Produce in the Scheduled Areas and to amend to Maharashtra Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Act, 1969, for the purposes hereinafter appearing ; and therefore, promulgated the Maharashtra Transfer of Ownership of Minor Forest Produce in the Scheduled Areas and the Maharashtra Minor Forest Produce (Regulation of Trade) (Amendment) Ordinance, 1997 on the 10th day of December 1997 ;

Mah. LVII of 1969.

Mah. Ord. XIX of 1997.

AND WHEREAS it is expedient to replace the said Ordinance by an Act of the State Legislature ; It is hereby enacted in the Forty-eighth Year of the Republic of India, as follows :—

CHAPTER I

PRELIMINARY

Short title and commencement. 1. (*1*) This Act may be called the Maharashtra Transfer of Ownership of Minor Forest Produce in the Scheduled Areas and the Maharashtra Minor Forest Produce (Regulation of Trade) (Amendment) Act, 1997.

(*2*) It shall be deemed to have come into force on the 10th December 1997.

CHAPTER II

TRANSFER OF OWNERSHIP OF MINOR FOREST PRODUCE TO PANCHAYATS IN SCHEDULED AREAS

Application. 2. This Chapter shall apply to the *Panchayats* in the Scheduled Areas in the State of Maharashtra, referred to in clause (1) of Article 244 of the Constitution of India.

Definitions. 3. In this Chapter, unless the context otherwise requires,—

(*a*) " minor forest produce " means forest produce specified in the Schedule appended to this Chapter ;

(*b*) " Public servant " means a person as defined in section 21 of the Indian Penal Code ; 45 of 1860.

(*c*) " Schedule " means the Schedule to this Chapter, and the State Government may, by notification in the *Official Gazette*, add to or modify the same, after considering the necessity for such addition or modification in the public interest. Every such notification shall be laid, before each House of the State Legislature, as soon as may be, after it is issued and shall be subject to such modifications as the State Legislature may, make during the session in which it is so laid, and published in the *Official Gazette* as, modified by the State Legislature ;

(*d*) " Working Plan " or " Management Plan " or " Working Scheme " means a document of technical nature approved by a competent authority appointed by the State Government or the Central Government, as the case may be, laying the prescriptions for scientific management of specified forest area ;

(*e*) all words and expressions used in this Chapter but not defined herein shall have the meanings, respectively, as assigned to them in the Bombay Village Panchayats Act, 1958. Bom. III of 1959.

Ownership of Minor Forest Produce to vest in *Panchayat*. 4. (*1*) The ownership of Minor Forest Produce found in the Government lands in the Scheduled Areas, excluding the National Parks and Sanctuaries, shall vest in the *Panchayat* within whose jurisdiction such area falls.

Explanation.—The expressions " National Parks " and " Sanctuaries " used in this section shall have the same meanings respectively, assigned to them under the Wild-life (Protection) Act, 1972. 53 of 1972.

(2) For removal of doubts, it is declared that the ownership of minor forest produce shall not include the ownership of land or trees in that *Panchayat* area and the same shall be governed by the provisions of the Indian Forests Act 1927. 16 of 1927.

(3) If any dispute arises regarding the ownership of minor forest produce among the *Panchayats*, the decision of the State Government shall be final.

5. (*1*) The *Panchayats* shall strictly adhere to the prescriptions contained in the Working Plan, Management Plan or Working Scheme with regards to the harvest of minor forest produce. However, in the areas not covered under the Working Plan, Management Plan or Working Scheme, the *Panchayats* shall adhere to the rules made, with regard to the harvesting of minor forest produce, under this Chapter, by the Conservation of Forests of the concerned Circle.

Panchayats to adhere strictly to the Silvicultural prescriptions of Working plan, Management Plan or Working Scheme.

(*2*) Whoever contravenes or violates the prescriptions contained in the Working Plan or the Management Plan or the Working Scheme or the rules made by the Conservator of Forests of the concerned Circle shall, on conviction, be punished with fine which may extend to rupees five thousand or with imprisonment which may extend to one year or with both.

6. (*1*) No suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against any public servant for anything which is in good faith done or intended to be so done in pursuance of the provisions of this Chapter.

Savings in respect of acts done in good faith.

(*2*) No suit or other legal proceedings shall lie against the State Government for any damage caused or likely to be caused or any injury suffered or likely to be suffered, by virtue of the provisions of this Chapter or by anything which is done in good faith or intended to be so done in pursuance of the provisions of this Chapter.

7. (*1*) The provisions of this Chapter shall be in addition to and shall not be in derogation, of, the provisions of the Indian Forests Act, 1927, and the Wildlife (Protection) Act, 1972; and all the penal provisions obtaining in the said Act shall also apply to all the *Panchayats* to which this Chapter applies.

XVI of 1927. 53 of 1972.

Offences by *Panchayats*, and provisions of Indian Forests Act, 1927 and Wildlife (Protection) Act, 1972, to apply.

(*2*) If the person committing an offence under this Chapter is a *Panchayat*, every person who, at the time the offence was committed, was in charge of, and was responsible to, the *Panchayat* for the exercise of the powers and conduct of the functions and duties of the *Panchayat* shall also be liable to be proceeded against and punished accordingly.

SCHEDULE

[*See* section 3 (*a*)]

1. Mahuwa flower.
2. Mahuwa fruits.
3. Gum.
4. *Terminalia chebula* (Hirda).
5. *Buchanania Lanzam* (Charoli).
6. *Emblica officinalis* (Awala).
7. *Terminalia belerica* (Baheda).
8. Seeds of *Azadirachta indica* (Neem).
9. Seeds of *Pongamia pinnata* (Karanj).
10. Seeds of *Cassia fistula* (Amaltas).
11. *Tamarindus indica* (Linn.).
12. Tamarind seeds.
13. Lac of *Butea monosperma* (Palas Lac).
14. Lac of *Schleichera oleosa* (Kusum).
15. Seeds of *Jatropha curcus* (Vanerand).
16. Takada /Pauda *Clerodendron* (Phlomidis).
17. Nirmali/Kapi.
18. Guggul.
19. Bapchi seed.
20. Kunchla kari.

21. Shikakai.
22. Reetha.
23. *Semicarpus anacardium* (Biba).
24. Gunj seed.
25. Broom grass.
26. Mango seed.
27. Wawding.
28. Baphalli.
29. Cut Grass and fodder.
30. Honey.
31. Palas leaves.
32. Sitaphal.
33. Cashew nuts—except those grown by Forest Development Corporation of Maharashtra Limited.'.

CHAPTER III

Amendments to the Maharashtra Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Act, 1969.

Amendment of long title of Mah. LVII of 1969.

8. In the long title of the Maharashtra Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Act, 1969 (hereinafter in this Chapter, referred to as "the principal Act") the word "minor" shall be deleted. Mah. LVII of 1969.

Amendment of preamble of Mah. LVII of 1969.

9. In preamble of the principal Act, the word "minor" shall be deleted.

Amendment of section 1 of Mah. LVII of 1969.

10. In section 1 of the principal Act, in sub-section (*1*), the word "minor" shall be deleted.

Amendment of Mah. LVII of 1969.

11. Throughout the principal Act, the word "minor", wherever it occurs, shall be deleted.

Amendment of section 2 of Mah. LVII of 1969.

12. In section 2 of the principal Act, for clause (*e*), the following shall be substituted, namely :—

"(*e*) "Forest Produce" means such forest produce as defined under the Indian Forest Act, 1927 as are specified in the Schedule appended to this Act, and the State Government may, from time to time, by notification in the *Official Gazette*, add to or modify the Schedule in the public interest, and the provisions of sub-section (*3*) of section 19 in so far as they relate to laying before and modification, as they apply in relation to any rule made under that section shall apply in relation to such notification;". 16 of 1927.

CHAPTER IV

Miscellaneous

Power to remove doubts and difficulties.

13. If any doubt or difficulty arises in giving effect to the provisions of this Act, the State Government may, by order, give such direction, not inconsistent with the provisions of this Act, as may appear to it to be necessary or expedient for the removal of the doubt or difficulty :

Provided that, no such order shall be made after expiry of a period of two years from the date of commencement of this Act.

असा. क्र. ७५ रजिस्टर्ड नं. एमएच/एमबीआय-साऊथ/२०

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

सोमवार, डिसेंबर २९, १९९७/पौष ८, शके १९१९

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम आणि महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

अनुक्रमणिका

	पृष्ठे
सन १९९७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४५.— महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांमधील गौण वनोत्पादनाच्या मालकीचे हस्तांतरण, व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) अधिनियम, १९६९ यात सुधारणा करणे यासाठी तरतूद करण्याकरिता अधिनियम	७१८–७२३

दिनांक २८ डिसेंबर १९९७ रोजी राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी याद्वारे प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

प्रतिमा उमरजी,
सचिव,
महाराष्ट्र शासन,
विधी व न्याय विभाग.

सन १९९७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४५.

[राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर महाराष्ट्र शासन राजपत्रात दिनांक २९ डिसेंबर १९९७ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.]

महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांमधील गौण वनोत्पादनाच्या मालकीचे हस्तांतरण, व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) अधिनियम, १९६९ यात सुधारणा करणे यासाठी तरतूद करण्याकरिता अधिनियम.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते;

आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, अनुसूचित क्षेत्रांमधील गौण वनोत्पादनाच्या १९६९ चा
मालकीचे हस्तांतरण व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) अधिनियम, १९६९ यात महा. ५७.
सुधारणा करणे यासाठी तात्काळ कृती करणे जीमुळे आवश्यक ठरते अशी परिस्थिती अस्तित्वात
असल्याबद्दल महाराष्ट्राच्या राज्यपालांची खात्री झाली होती; आणि म्हणून, त्यांनी, दिनांक १० डिसेंबर
१९९७ रोजी महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांतील गौण वनोत्पादनाच्या मालकीचे हस्तांतरण व महाराष्ट्र
गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) (सुधारणा) अध्यादेश, १९९७ हा प्रख्यापित केला होता;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे इष्ट आहे; १९९७ चा
त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या अठ्ठेचाळिसाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे:— महा. अध्या. १५.

प्रकरण एक

प्रारंभिक

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांतील गौण वनोत्पादनाच्या मालकीचे हस्तांतरण व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) (सुधारणा) अधिनियम, १९९७ असे म्हणावे.

(२) तो, दिनांक १० डिसेंबर १९९७ रोजी अमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

प्रकरण दोन

गौण वनोत्पादनाच्या मालकीचे अनुसूचित क्षेत्रांतील पंचायतींकडे हस्तांतरण

प्रयुक्ती. २. हे प्रकरण, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २४४, खंड (१) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या, महाराष्ट्र राज्यातील अनुसूचित क्षेत्रांमधील पंचायतींना लागू होईल.

व्याख्या. ३. या प्रकरणात, संदर्भानुसार अन्य अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(अ) " गौण वनोत्पादन " म्हणजे, या प्रकरणाला जोडलेल्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेले वनोत्पादन; १८६० चा ४५.

(ब) " लोकसेवक " म्हणजे, भारतीय दंड संहितेच्या कलम २१ मध्ये व्याख्या केलेली व्यक्ती;

(क) " अनुसूची " म्हणजे, या प्रकरणाला जोडलेली अनुसूची आणि राज्य शासनास लोकहिताच्या दृष्टीने अशा अनुसूचीत भर घालण्याची किंवा त्यात फेरफार करण्याची आवश्यकता विचारात घेऊन त्यानुसार राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे त्यात भर घालता येईल किंवा त्यात फेरफार करता येईल अशी प्रत्येक अधिसूचना, ती काढण्यात आल्यानंतर, शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहापुढे मांडण्यात येईल आणि ज्या अधिवेशनात ती अशा प्रकारे मांडण्यात आली असेल त्या अधिवेशनात राज्य विधानमंडळाकडून सुचविले जातील त्या फेरफारास अधीन असेल आणि राज्य विधानमंडळाकडून फेरफार करण्यात आलेल्या स्वरूपात राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यात येईल;

(ड) " कार्य योजना " किंवा "व्यवस्थापन योजना" किंवा "कार्य परियोजना" म्हणजे, राज्य शासनाने किंवा यथास्थिति केंद्र शासनाने नियुक्त केलेल्या सक्षम प्राधिकरणाने मान्यता दिलेला व विनिर्दिष्ट वन क्षेत्राच्या शास्त्रोक्त व्यवस्थापनाकरिता, विहितके घालून देणारा तांत्रिक स्वरूपाचा दस्तऐवज;

(ई) या प्रकरणात वापरण्यात आलेले, परंतु, यात व्याख्या करण्यात न आलेले शब्द व १९५९ चा शब्दप्रयोग यांना, मुंबई ग्रामपंचायत अधिनियम, १९५८ मध्ये त्यांनी नेमून दिलेले अर्थ असतील. मुंबई ३.

४. (१) राष्ट्रीय उद्याने व अभयारण्ये वगळता, अनुसूचित क्षेत्रामधील शासकीय जमिनीमध्ये गौणवनोत्पा- आढळणाऱ्या गौण वनोत्पादनाची मालकी जिच्या अधिकारितेमध्ये असे क्षेत्र येते, त्या पंचायतीकडे दनाची निहित होईल. मालकी पंचायतीकडे निहित होणे.

स्पष्टीकरण.—या कलमात वापरण्यात आलेल्या "राष्ट्रीय उद्याने" व "अभयारण्ये" या शब्द- प्रयोगांना वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ याअन्वये त्यांना जे अर्थ नेमून दिले असतील तेच अर्थ असतील. १९७२ चा ५३.

(२) शंका निरसनार्थ [illegible] असे घोषित करण्यात येत आहे की, गौण वनोत्पादनाच्या मालकीमध्ये त्या पंचायत क्षेत्रातील जमि[illegible]की किंवा झाडांची मालकी अंतर्भूत होत नाही आणि त्याचे नियमन १९२७ चा भारतीय वन अधिनियम, १९[illegible]ा तरतुदींअन्वये केले जाईल. १९२७ चा १६.

(३) पंचायतीमध्ये गौण वनोत्पादनाच्या मालकीसंबंधी विवाद निर्माण झाल्यास राज्य शासनाचा निर्णय अंतिम राहील.

५. (१) गौण वनोत्पादकाच्या हंगामाच्या संबंधात कार्य योजना, व्यवस्थापन योजना किंवा कार्य योजना, कार्य परियोजना यांमध्ये दिलेल्या विहितकाचे पंचायत काटेकोर पालन करील. तथापि, कार्य योजना, व्यवस्थापन योजना किंवा कार्य परियोजना यामध्ये अंतर्भूत न होणाऱ्या क्षेत्रांमध्ये, पंचायत, संबंधित योजना किंवा मंडळाच्या वनसंरक्षकाने या प्रकरणान्वये गौण वनोत्पादनाच्या हंगामा संबंधात केलेल्या नियमांचे काटेकोर पालन करील. कार्य परियोजना यांच्या वनसंवर्धन-विद्याविषयक विहितकांचे पंचायतीने काटेकोर पालन करणे.

(२) जो कोणी, कार्य योजना किंवा व्यवस्थापन योजना किंवा कार्य परियोजना किंवा संबंधित मंडळाच्या वनसंरक्षकाने केलेले नियम यांमधील विहितकांचे उल्लंघन करील किंवा त्यांचा भंग करील, त्याला अपराधसिद्धीनंतर पाच हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल एवढ्या द्रव्यदंडाची किंवा एक वर्षापर्यंत असू शकेल एवढ्या कारावासाची शिक्षा किंवा दोन्ही शिक्षा होतील.

६. (१) या प्रकरणाच्या तरतुदींनुसार सद्भावनापूर्वक केलेल्या किंवा करावयाचे योजलेल्या कोणत्याही गोष्टीबाबत, कोणत्याही लोकसेवकावर कोणताही दावा, खटला किंवा इतर कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येणार नाही. सद्भावनापूर्वक केलेल्या कृतीचे संरक्षण.

(२) या प्रकरणाच्या तरतुदीमुळे किंवा या प्रकरणाच्या तरतुदींनुसार सद्भावनापूर्वक केलेल्या किंवा करण्याचे योजिलेल्या कोणत्याही गोष्टीमुळे झालेल्या किंवा होण्याची शक्यता असलेल्या कोणत्याही हानीबद्दल किंवा झालेल्या किंवा होण्याची शक्यता असलेल्या कोणत्याही क्षतीबद्दल राज्य शासनावर कोणताही दावा किंवा इतर कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येणार नाही.

७. (१) या प्रकरणाच्या तरतुदी या भारतीय वन अधिनियम, १९२७ आणि वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ च्या तरतुदींव्यतिरिक्त असतील आणि त्यांचे अल्पीकरण करणाऱ्या नसतील; आणि ज्या पंचायतींना हे अधिनियम लागू होत असतील त्या सर्व पंचायतींना उक्त अधिनियमांतर्गत सर्व दंडविषयक तरतुदीदेखील लागू असतील. १९२७ चा १६. १९७२ चा ५३. पंचायतीने केलेले अपराध व भारतीय वन अधिनियम, १९२७ आणि वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ यांच्या तरतुदी लागू करणे.

(२) या प्रकरणाअन्वये, अपराध करणारी व्यक्ती ही जर पंचायत असेल तर, अपराध घडण्याच्या वेळी पंचायतीचे अधिकार वापरण्याकरिता आणि तिची कार्ये व कर्तव्ये पार पाडण्याकरिता प्रभारी व जबाबदार असेल अशी प्रत्येक व्यक्तीदेखील तिच्याविरुद्ध कार्यवाही केली जाण्यास आणि त्यानुसार शिक्षा होण्यास पात्र असेल.

अनुसूची

[कलम ३ (अ) पहा]

१. मोहाची फुले.
२. मोहाची फळे.
३. गोंद.
४. टर्मिनालिया छेबुला (हिरडा).
५. बुकनानिया लेंझाम (चारोळी).
६. एम्बिलका ऑफिसिनॅलिस (आवळा).
७. टर्मिनालिया बेलेरिका (बेहडा).
८. अझॅडीरॅक्ट इंडिकाच्या बिया (नीम).
९. पोंगामिया पिनाटाच्या बिया (कारंज).
१०. कॅशिया फिस्तुलाच्या बिया (अमलताश).
११. टामरिंडस् इंडिका (लीन).
१२. चिचेच्या बिया.
१३. बुटिआ मोनोस्पर्माची लाख (पळस लाख).
१४. श्लेयचेरा ओलेओसाची लाख (कुसुम).
१५. जट्रोफा कार्कसच्या बिया (वानेरंद).
१६. ताकाडा/पौडा डलेसोडेन्ड्रान फ्लोमिडिस.
१७. निर्मळी/कपी.
१८. गुग्गुळ.
१९. बापची बी.
२०. कुंभला कारी.
२१. शिकाकाई.
२२. रिठा.
२३. सेमिकार्पस एनाकार्डीयम (बिबा).
२४. गुंज बी.
२५. ब्रुम ग्रास.
२६. आंबा बी.
२७. बावडिंग.
२८. बाफली.
२९. कापलेले गवत आणि सरण.
३०. मध.
३१. पळसाची पाने.
३२. सीताफळ.
३३. काजूगर—महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ, मर्यादित यांनी लागवड केलेला वगळून.

(3)

प्रकरण तीन

महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) अधिनियम, १९६९ याच्या सुधारणा

१९६९ चा महा. ५७. ८. महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) अधिनियम, १९६९ (या प्रकरणात यापुढे ज्याचा "मुख्य अधिनियम" असा निर्देश करण्यात आला आहे), याच्या पूर्ण नावातील "गौण" हा शब्द वगळण्यात येईल. सन १९६९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५७ याच्या पूर्ण नावात सुधारणा.

९. मुख्य अधिनियमाच्या उद्देशिकेतील, "गौण" हा शब्द वगळण्यात येईल. सन १९६९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ५७ याच्या उद्देशिकेतील सुधारणा.

१०. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १ मध्ये, पोट-कलम (१) मधील, "गौण" हा शब्द वगळण्यात येईल. सन १९६९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ५७ याच्या कलम १ ची सुधारणा.

११. मुख्य अधिनियमात सर्वत्र, ज्या ज्या ठिकाणी "गौण" हा शब्द येतो, तेथे तेथे तो वगळण्यात येईल. सन १९६९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ५७ यात सुधारणा.

१२. मुख्य अधिनियमाच्या कलम २ मधील खंड (ई) च्या ऐवजी पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :— सन १९६९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५७ यात कलम २ ची सुधारणा.

"(ई) "वनोत्पादन" म्हणजे, भारतीय वन अधिनियमा अन्वये, व्याख्या करण्यात आलेले, या अधिनियमासोबत जोडलेल्या अनुसूचीत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेले असे वनोत्पादन आणि राज्य शासनास, वेळोवेळी, लोकहितार्थ, या अनुसूचीत राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे भर घालता येईल किंवा तीत फेरफार करता येईल आणि कलम १९, पोट-कलम (३) च्या तरतुदी, राज्य विधान मंडळापुढे अशी अधिसूचना ठेवण्याशी व त्याच्याकडून त्यात फेरफार केल्या जाण्याशी जेथवर संबंध असेल तेथवर, त्या कलमान्वये केलेल्या कोणत्याही नियमासंबंधात त्या जशा लागू होतात तशा, अशा अधिसूचनेच्या संबंधात लागू होतील;".

प्रकरण चार

संकीर्ण

१३. या अधिनियमाच्या तरतुदी अंमलात आणण्याच्या बाबतीत कोणतीही शंका किंवा अडचण उद्भवल्यास, राज्य शासनास, अशी शंका किंवा अडचण दूर करण्याकरिता, त्यास आवश्यक किंवा इष्ट वाटेल असा, या अधिनियमाच्या तरतुदींशी विसंगत नसणारा निदेश, आदेशाद्वारे देता येईल : शंका व अडचणी दूर करणे.

परंतु असे आहे की, अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या तारखेपासून दोन वर्षांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर असा कोणताही आदेश काढण्यात येणार नाही.

सन १९९७ चा महा. अध्यादेश क्रमांक १९ याचे निरसन व व्यावृत्ती.

१४. (१) महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रातील गौण वनोत्पादनाच्या मालकीचे हस्तांतरण, व महाराष्ट्र १९९७ च्या महा. गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) (सुधारणा) अध्यादेश, १९९७ हा, याद्वारे निरसित करण्यात येत आहे.

(२) असे निरसन झाले असले तरीही, उक्त अध्यादेशान्वये करण्यात आलेली कोणतीही गोष्ट किंवा कोणतीही कार्यवाही (काढण्यात आलेली कोणतीही अधिसूचना किंवा करण्यात आलेले निदेश किंवा घेण्यात आलेला निर्णय यासह) ही यथास्थिति, या अधिनियमाच्या तत्सम तरतुदी अन्वये करण्यात किंवा काढण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई